

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXXVII. Maxentii exercitus in Italia superati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

trusi sint alimentorum penuriam, qualem antea Romæ unquam fuisse, nulla hominum ætatis nostræ memoria recordatur.

C A P U T XXXVII.

Maxentii exercitus in Italia superati.

Ohæc cuncta dolore ac miseratione commotus Constantinus, omni bellico apparatu adversus tyrannidem sese instruxit. Cumq; summum omnium Deum Patronum sibi ad civifset, Christumque ejus Filium Servatorem atque Auxiliatorem invocasset; & victoriæ tropæum, salutare scilicet signum ante milites ac stipatores suos statuisset, cum omni exercitu progressus est, eo consilio ut Romanis libertatem quam à majoribus suis acceperant, interventu suo restitueret. Porro cum Maxentius magicarum artium præstigiis magis quam subditorum benevolentia confusus, ne quidem extra urbis portas progredi auderet; cuncta verò in circuitu urbis Romæ ac totius Italiæ loca, oppida, regiones quas servitutis jugo oppressas tenebat, innumerabili armatorum multitudine & dispositis ad insidiandum exercitibus undique munisset: divi hinc fretus auxilio Imperator, primam, secundam ac tertiam tyranni aggressus aciem, cunctis primo statim impetu fufis ac fugatis, in interiora Italiæ penetravit.

C A P U T XXXVIII.

Maxentii interitus in ponte Tiberis.

Tandemque ad ipsam urbem Romanam propius accessit. Verum ne unius tyranni causâ Romanos omnes oppugnare necesse haberet, Deus illum quasi vinculis quibusdam constrictum quam longissimè extra urbis portas protraxit: simulque prisca illa adversus impios edita miracula, quæ factis Voluminibus continentur, & quibus multi quidem perinde ac fabulis fidem derogant, cum tamen fidelibus fide digna videantur, cunctis tam fidelibus quam infidelibus qui hoc miraculum quod dicturi futurus oculis suis spectaverunt, verissima esse opere ipso comprobavit. Nam quemadmodum Mosis ac religiosæ quondam gentis Hebræorum temporibus, Deus curru & exercitum Pharaonis projecit in mare; levissimos milites ex curru pugnantes tritatas submersit in mari rubro, & fluctibus operuit; sic plures

Α πάνει κ' ἄπορία καὶ ἀσπῆνα, ὅσπν ἐπὶ Ρ' ἄλλοτε ποτε οἱ καθ' ἡμᾶς ἡρώδης μνησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ.

Ἡτῶ ἐν Ἰταλίᾳ μαζοντίου στρατιώτου.

Αλλὰ γ' ἑτῶν ἀπάντων οἰκτον ἀναλαβὼν Κωνσταντῖνον, πάσαις ἀσπῆνασι ὠπλίζετο κατὰ τῆς τυραννίδος. πρὸς τὸ αὐτὸ θεὸν δὴ τὰ ἐαυτῆ Θεὸν τὸν ἐπὶ πάντων, σωτῆρα τε κ' βοηθὸν ἀνακαλεσάμενος τὸν Χριστὸν αὐτῆ. τό, τε νικητικὸν τροπαῖον, τὸ δὴ σωτῆρ σσημεῖον, τῶν ἀμφ' αὐτὸν ὀπλιτῶν τε κ' ἀποφόρων πρὸς τὰς, ἠγείτο πανσερατιᾶ, ἡ μαίσις τὰ τῆς ἐν πρὸς ἰσθμῶν ἐλευθεροπερηνόμενος, Μαζοντίου δὴ τὰ μάλλον τα κατὰ γοπητῶν μηχαναῖς, ἢ τῆ τῶν ὑπὸ ἐπιθαρρῆντων ἐννοία, προσελθὼν ἐπὶ τῶν πυλῶν τῆ ἀσπῆ. Ἰππολυμῆτος. ὀπλιτῶν τῶ πληθειῖ, σεβαστέων λόχοις μυρίοις περὶ τὸ τόπον κ' χώραν κ' πόλιν, ὅσπν τῶν ἀπὸ δεδ' ἔλωτο, φραζαμένε, ὅ τῆς ἐν Θεῶν μαχίας ἀνημμένε βασιλεὺς, Ἰππὸν πρὸς τῆ κ' δευτέρα κ' τρίτη τῆ τυραννῆ πρὸς ἀσπῆ, εὐ μάλα τε πάσαις ἐξ αὐτῆς πρὸς τῶν χερῶν ἀσπῆ, πρὸς τῶν Ἰππὸν πρὸς τῶν Ἰταλῶν χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΗ.

Μαζοντίου θάνατος ἐν τῷ φερούρα ποταμῷ τῆς Ἰταλίας.

Ἡ δὲ αὐτῆς Ρώμης ἀρχιστράτηγος ἦν ἐπὶ τῆς ἡμῶν τῆ τυραννῆ χάριν Ρωμαίους πρὸς μὲν ἐξανακαλοῦτο, Θεὸς αὐτὸς οἷα δὲ τῶν τισὶ τὸν τυραννὸν πορρωτάτω πυλῶν ἐξέλει κ' τὰ παλαιὰ καὶ ἀσπῆ ὡς ἐν μύθῳ λαγὼ πρὸς τοῖς πλείστοις ἀπὸ τῆς πρὸς τῶν πιστοῖς, ἱεραῖς βίβλοις ἐσημειωμένα, αὐτῶν ἐνεργείαις ἀπασιν ἀπλῶς εἰπῶν πρὸς ἅμα κ' ἀπίστοις, ὀφθαλμοῖς τὰ πρὸς δόξα θεωμένοις πρὸς τῶν. ὡσπῆ πρὸς ἐπ' αὐτῆ ποτε Μωσῆος κ' τῆ πρὸς τῶν Ἑβραίων ἡρώδης, ἄεματα Φαραὼ κ' τῶν δυνάμιν αὐτῆ ἐρρίψεν εἰς θάλασσαν, κ' τῶν Ἰππὸν πρὸς ἀναβάτας τριτάτας κατεπέλασε